

Restauratorska praksa studenata OKIRU u Sloveniji; konzervatorsko-restauratorski radovi na zidnim slikama u kapeli Loškoga grada (Škofja Loka) i Franjevačkoj crkvi Marijinog Uznesenja (Ljubljana)

Javni zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Restavratorski center, Oddelek za stensko slikarstvo (Ljubljana)

Voditeljice radova: mag. Anita Kavčič Klančar (kapela Loškoga grada, Škofja Loka), mag. Martina Lesar Kikelj (crkva Marijinog Uznesenja, Ljubljana)

Akademija likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za konzerviranje i restauriranje umjetnina

Godina / smjer / kolegij: III godina / slikarstvo / Restauratorska praksa II

Studentice: Kristina Butković, Martina Gradiški i Alexa Roxana Marinela Maria

Mentorica: doc.mr.art. Neva Pološki

Kapela Loškoga grada, Škofja Loka

Kapelu Loškoga grada 1915 g. oslikao je Anton Jebačin sa suradnicima. Slike na kupoli i zidovima kapele (vapnena teh., jajčana tempera i vjerojatno voštana teh.) u potpunosti su preličene nakon Drugog svjetskog rata. Godine 2013. konz.-rest. iz Restavratorskog centra ZVKDS započinju s istraživanjem oslika, a 2014. s njegovim otkrivanjem te konz.-rest. na području kupole pod voditeljstvom mag. Anite Kavčič Klančar. Nakon brojnih proba uklanjanja naliča mjestimično čvrsto prionulih za slikani sloj, odlučilo se za mehaničko čišćenje skalpelima i mini rotacijskim brusilicama te jednu od isprobanih receptura za kemijsko čišćenje; različite koncentracije vodenih otopina triamonijevog citrata i EDTA u oblozima od sepiolita.

Tijekom četiri dana boravka u objektu studentice OKIRU sudjelovale su u mehaničkom i kemijskom čišćenju oslika. Prethodno su upoznate sa metodologijom pojedinog postupka čišćenja koju je iznimno važno poštivati kako bi se postigli optimalni rezultati.

Slika 1. Probe uklanjanja preslika raznim kemijskim sredstvima

Slika 2. Ispitivanje pH upotrebljenih kemijskih sredstava

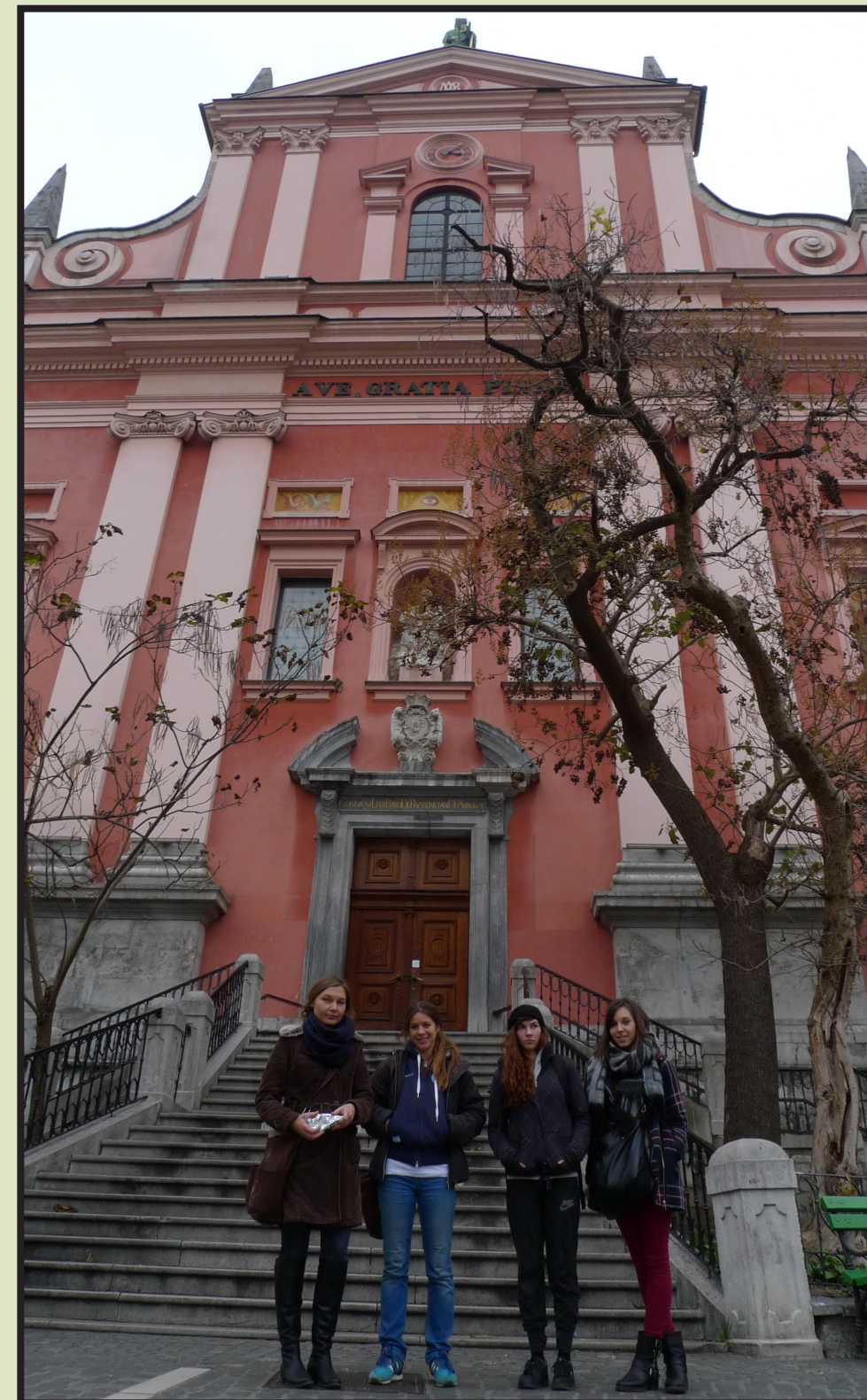
Slika 3. Loški grad, Škofja Loka

Slika 4. Uklanjanje naliča mehanički i destiliranom vodom

Slika 5. Dočišćavanje naliča; mješavina 2% EDTA + 6% TAC + sepiolit te kationski izmjenjivač (smola)

Slika 6. Crkva Marijinog Uznesenja, Ljubljana

Franjevačka crkva Marijinog Uznesenja, Ljubljana

Crkvu Marijinog Uznesenja oslikao je (kor, kapele te strop i lađa svetišta) *fresco* tehnikom Matevž Langus između 1845. i 1855. godine. Nekoliko desetljeća nakon Langusa, Janez Wolf je djelomično sačuvao a djelomično preslikao i na novo oslikao kapelu sv. Franje Asiškoga. Lađu i svetište na novo je oslikao Matej Sternen između 1925. i 1933. godine. Obnovu zidnih slika stručnjaci iz Restavratorskog centra ZVKDS u Ljubljani započeli su 2006. godine sa kapelama, a trenutno su u tijeku konz.-rest. radovi na osliku Mateja Sterne u svetištu pod voditeljstvom mag. Martine Lesar Kikelj.

Tijekom jednodnevnog boravka u crkvi studenticama OKIRU omogućen je rad na zidnim slikama, uz stručno i srdačno vodstvo kolega konzervatora-restauratora. Zidne slike zahvaćene sulfatizacijom te prekrivene talogom prašine i čađe već se nekoliko mjeseci desaliniziraju i čiste oblozima s 10%-tnom otopinom amonijevog karbonata, uz iznimno uspješne rezultate. Metodologija je pomno objašnjena i demonstrirana studenticama koje su potom same izvele dio postupka; nanošenje japanskog papira otopinom *Tylose* i kidanje japanskog papira prema formama, kao priprema za nanošenje pulpe.

Slika 7. Radni prostor - skela u svetištu

Slika 8. Polaganje japanskog papira prije aplikacije obloga od amonijevog karbonata

Slika 9. i 10. Demonstracija uklanjanja obloga od amonijevog karbonata i ispiranja zida